

Kultūros kirtis

Kultūros ir kūrybinės industrijos: kas laukia kultūros ir kūrybos sektorių Lietuvoje ir Europos Sąjungoje iki 2020-ųjų ir vėliau?

Atkelta iš 7 p.

Nemažai dėmesio skiriama įvairiems mokymams ir seminarams, kurie būtų naudingi ne tik ruošiant projektus mūsų programai, bet ir kitose kultūros vadybos baruose. Bendradarbiaudami su kolegomis iš 38 programoje dalyvaujančių šalių, siekiame išnaudoti mūsų tinklo galimybes ir pristatyti Lietuvos kultūrą, tarpininkauti mezgant partnerystes su mūsų šalies organizacijomis.

– Šiandien Lietuvoje medijose dažnai sutinkama gana niūrių nuomonių ir pasisakymų, kad pas mus įvairiems KKS dirbantiems žmonėms kuo toliau, tuo sunkiau atrasti savo vietą darbo rinkoje ir joje išlikti. Negana to, viduriniji išsilavinimą įgiję jaunimas skatinamas rinktis studijuoti būtent tiksluosius ir technolginuosius mokslus kaip teikiančius karjeros perspektyvų. Tuo tarpu nemažai su kultūra ir kūryba susijusių socialiniams ir humanitariniams mokslams priklausančių studijų programų pastaruoju metu

yra tiesiog panaikinamos kaip neperspektyvios ar tiesiog neberekalingos. Kokie galėtų būti pagrindiniai šios problemos sprendimai žvelgiant iš šių sektorių situacijos likusiose ES šalyse perspektyvos?

– Vėlgai gali skambėti banaliai, bet reikėtų stengtis nedaryti skubotų sprendimų ir nevertinti pasaulio tik skaičiais ir ekonominiais kriterijais – vėčiau mąstyti apie ilgalaikę perspektyvą ir galimą tokių sprendimų poveikį.

Žinoma, norint suprasti ir turint omenyje klausimą apie tai, kokios yra naikinimo priežastys, reikėtų analizuoti kiekvieną atvejį, bet tendencija nusigrežti nuo humanitarinių ir socialinių disciplinų, mano nuomone, yra trumparegiška ir pavojinga pozicija.

Akademinis kapitalizmas – ar tikrai tikime, kad universitetai turi reaguoti tik į darbo rinkos signalus? Neidealizuojau ES sistemas, nes akivaizdu, kad erdvės pokyčiams yra, tačiau žavų stebėti, kaip buvo priimami sprendimai dėl mūsų programos turinio.

Ji buvo formuojama atsižvelgiant į iki 2014 metų veikusių programų „Kultūra“ ir „MEDIA“ tarpinius vertinimus, struktūrinio dialogo su sektoriaus būdu, viešai konsultuojantis, remiantis mokslinėmis studijomis ir ekspertų rekomendacijomis, išnaudojant atvirojo koordinavimo metodo teikiamas galimybes.

Noriu pabrėžti, kad programos „Kūrybiška Europa 2014–2020“ ruošimas truko kelerius metus, išklaustas visas suinteresuotas puses, galbūt kartais ir ne tobulai, užtat demokratiškai. Norėčiau, kad tokia atsakingų sprendimų priėmimo tvarka būtų taikoma ir kitose strateginėse srityse nacionaliniu mastu.

– Kokia, jūsų nuomone, ateitis laukia kūrybinių industrijų Lietuvoje? Ko reikia, kad įvairūs kūrybinių industrijų sektoriai teiktų puikių karjeros perspektyvų kūrybiškam ir inovatyviam jaunimui? Koks galėtų būti jūsų pateikiamas sėkmės receptas esamiems ir būsimiems kūrybininkams mūsų šalyje?

– Sunku prognozuoti stebint, kaip viskas gali staiga pasikeisti ir kaip viskas keičiasi. Ar prieš keletą metų būtume galėję įsivaizduoti tai, kas šiandien kultūros sektoriuje vyksta Lenkijoje, kai dėl išskirtinai politinių motyvų atleidžiami žmonės ir koreguojamos kultūros programos?

Kita vertus, ateitis priklauso ir nuo mūsų visų pastangų šiandien, tad galime kiekvienas sau užduoti klausimą – ką darome, kad ta ateitis būtų tokia, kokios norime? Sėkmės receptas?

Įtariu, nuskambės senamadiškai, tačiau puikių karjeros perspektyvų yra ir dabar, tiesiog reikia dirbti ir tai daryti nuodėžiai. Taip, žinių reikia, bet man visada atrodė ir atrodo, kad tikram profesionalui ne mažiau nei kompetencijos būtinos kurtinės žmogiškosios vertybės ir savybės – atsakingumas, geranoriškumas, žodžio laikymasis ir pagarba kitam. Pradžiai tai – tikrai pakankamas krepselis.

O kalbant apie žinias ir kompetencijas, šioje srityje seksis tiems, kurie nešitiki kasdien atlikti tas pačias užduotis ir kurių atlikimui užtektų išmąnyti kokią

nors siaurą sritį.

KKS – tai sritis, kurioje persipina menas, filosofija, psichologija, ekonomika, teisė, viešasis administravimas, komunikacija, rinkodaros ir kitos sritys. Jei didžiausias žmogaus gyvenimo tikslas – užtikrinta finansinė gerovė, tada gal vertėtų pagalvoti apie stabilėnes sritis. Tačiau jei norisi nenuobodaus darbo ir bendravimo su kūryba užsiimančiais ir ją vertinančiais žmonėmis, tuomet KKS – pati tinkamiausia terpė.

– Dėkoju už išsamų pokalbį.

– Skaitytojams primename, kad doc. dr. Remigijaus Venckaus kritikos tekstus, parengtus ir publikuotus 2002–2017 m., galite skaityti elektroniniame archyve www.culture.venckus.eu. Apie jo kūrybą ir akademinę veiklą galite sužinoti apsilankę asmeninėje svetainėje www.venckus.eu, su jo fotografo veikla galite susipažinti – www.foto.venckus.eu, o apie jo skaitomus seminarus galite sužinoti www.seminar.venckus.eu. Labai tikiuosi sulaukti skaitytojų komentarų ir patarimų, kuriuos galite pateikti el. paštu remigijus@venckus.eu

Buitinių paslaugų skyriuje – susitikimas su maitininkais

A. ABUKAITIENĖS NUOŠ.

Šiaulių profesinio rengimo centro Buitinių paslaugų skyriuje vyko integruota biologijos ir ugdymo karjerai pamoka, kurioje dalyvavę mokiniai klausėsi Klaipėdos teritorinės maitinės Maitinės kontrolės organizavimo skyriaus Šiauliuose vyriausiosios inspektorės Virginijos Šidlauskienės pasakojimo apie Lietuvos maitinės veiklą – kas yra maitinė, kuo ji svarbi kaip valstybinė institucija, kokios yra pagrindinės maitinės funkcijos, kas tai yra kontrabanda prekiaujant CITES egzemplioriais ir kokią žalą tai daro gyvūnų gamtai.

Maitinės vyriausiosios inspektorė papasakojo, kaip maitinė prisideda prie laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos, kaip kontroliuoja jų prekybą ir prisideda prie šios rūšies kontrabandos stabdymo, supažindino mokinius su augalų ir gyvūnų rūšių apsauga, CITES konvencija, kuri yra priimta Lietuvoje nuo 2001 m. ir įsigaliojo 2002 m. kovo 9 d. ir reglamentuoja Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinę prekybą ne tik mūsų šalyje, bet ir beveik 200 pasaulio valstybių, kurios prisijungė prie šios konvencijos įgyvendinimo. Šio susitikimo metu taip pat buvo peržiūrėtas filmas apie CITES konvencijos įgyvendinimą, kontrabandos gyvūnais ir

augalais atvejus, mokiniams buvo išdalyti informaciniai lankstinukai.

Specialistė pristatė maitinės sulaukytus CITES eksponatus: krokodilų iškamšas, kriaukles, vėžio kiautą, varano odos batus, gyvatės odos batelį, kriaukles, kobrų ir krokodilo iškamšas, aligatoriaus kaukolę, dramblio kaulo peilį, kitus retai matomus daiktus bei atsakė į mokiniams kilusius klausimus. Jauniems žmonėms dar kartą priminta, kad Raudonoji knyga – tai ne tik retų ir nykstančių rūšių sąrašai, bet ir teisinis dokumentas, kuriuo remiantis šalyje organizuojama šių rūšių apsauga. Maitinės specialistės vizitą skyriuje padėjo organizuoti pasirinkto dalyko „Karjeros planavimas“ profesijos mokytoja Asta Abukaitienė kartu su biologijos mokytoja Rasa Mockiene.

Esame dėkingi Klaipėdos teritorinės maitinės Maitinės kontrolės organizavimo skyriaus Šiauliuose vyriausiajai inspektorei Virginijai Šidlauskienėi, kuri suteikė aktualią informaciją, paskatino mokinius gilinti ne tik biologijos žinias, bet ir išmokyti mokytis kitaip bei ugdyti svarbias asmenines kompetencijas.

Parengė Laima TRUMPYTĖ

Knygos ženklai tarptautiniam ekslibrisų konkursui „Ex libris. Atkurta Lietuvai – 100“

Jonas NEKRAŠIUS

Konkurso kuratorius

Šių metų pradžioje Šiauliuose apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka paskelbė tarptautinį ekslibrisų konkursą „Ex libris atkurta Lietuvai – 100“ (konkurso globėja – Lietuvos Respublikos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson). Konkurso tikslas – įprasinti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-ųjų, pagerbti su tuo susijusias iškilias asmenybes. Ekslibrisai gali būti skirti konkreitiems asmenims ar institucijoms (iš pateikiamo sąrašo). Kiekviename ekslibrisse turi būti įrašas „Ex libris. Atkurta Lietuvai – 100“ ir pasirinkto asmens vardas pavardė ar Lietuvos institucijos, kuriai skiriamas knygos ženklas, pavadinimas.

Likus mažiau kaip mėnesiui iki konkursinių darbų pateikimo termino pabaigos (2017 m. gruodžio 15 d.), tarptautiniam ekslibrisų konkursui gauti 38 darbai, kuriuos sukūrė 20 autorių iš 12 pasaulio šalių.

Dailininkai Galina Pavlova iš Bulgarijos, Alok Kumar ir Krishna Kumar Yadav iš Indijos, Marcela Miranda ir Chinellato Sandro iš Italijos,

Isao Kobayashi iš Japonijos, Serik Kulmeshkenov iš JAV, Mía Vučić iš Kroatijos, lenkai Ksenija Vysotskaja, Jerzy Jakubow, Zbigniew Jozwick, Piotr Tolysz, Rajmund Aszuowski, Hanna Grzonka-Karwacka, lietuvės Kristina Dauniūnaitė ir Salvija Zakienė, Jaroslav Makarov iš Rusijos, ukrainietis Orest Kryvoruchko įvairia grafikos technika sukūrė konkursinius ekslibrisus. Jie pažymėti įrašo „Ex libris. Atkurta Lietuvai – 100“ ir skirti Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitėi, kultūros ir visuomenės veikėjams Povilui Višinskiui, Vincui Kudirkai, Jokūbui Šermui, Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams Saliamonui Banaičiui, Jonui Basanavičiui, Mykolui Biržiškai, Petriui Klimui, Vladui Mironui, Antanui Smetonai, Justinui Staugaičiui, įvairioms Lietuvos mokslo ir meno institucijoms, visuomenės judėjimams ir organizacijoms.

Kviečiame visus dailininkus, knygos ženklų kūrėjus aktyviai dalyvauti tarptautiniame ekslibrisų konkurse. Visiems besidomintiems primename, kad ekslibrisus konkursui „Ex libris. Atkurta Lietu-

Kristinos Daniūnaitės iš Lietuvos konkursinis ekslibrisas.

vai – 100“ galima siųsti iki 2017 m. gruodžio 15 d. Šiauliuose apskrities P. Višinskio viešajai bibliotekai (Aušros alėja 62, LT-76235 Šiauliai). Konkursui reikia pateikti po 3 kiekvieno išspausdinto ir autografo ekslibriso atspaudintą. Kiekviename ekslibrisse lietuvių arba anglų kalba turi būti įrašas „EX LIBRIS. ATKURTA LIETUVAI – 100“.

Piotr Totysz iš Lenkijos konkursinis ekslibrisas.

Dailininkės Marcelos Mirandos iš Italijos konkursinis ekslibrisas.